

NAPÍNAVÉ A NESNADNÉ PUTOVÁNÍ

S Mojžíšem z otroctví do svobody!

S pomocí biblických úryvků si znovu spolu s Izraelity projdeme jejich náročnou cestu a pokusíme se lépe pochopit jejich námahu stát se jedním „lidem“. Můžete se také inspirovat úryvkem katechismu „Pojďte za mnou“ v příloze.

(4. – 5. třída ZŠ)

Katecheze č. 7 z cyklu „Povolání Bohem“

Otroci v Egyptě

Nacházíme se teď zhruba v roce 1250 před Kristem, kdy Izraelité už pobývali v Egyptě mnoho let a byli zde spokojeni. Jejich situace se ale změnila ve chvíli, kdy jim nový faraon Ramses II. přestal věřit. Od té doby byli pronásledováni, zavražďováni a stali se prakticky otroky. Tato bolestná situace trvala už mnoho let a nikdo nedokázal najít její řešení. Izraelité si sami začínají klást otázku, zdali by Bůh jejich otců, Bůh Abrahámův, Izákův a Jakubův, nemohl zasáhnout. Mnozí z nich už ale ztrácejí naději a odvalu.

Vyprávění o otroctví Izraelitů bylo sepsáno o několik století později. Autor tohoto spisu byl inspirován vyprávěním předchozích generací, ale už si uvědomoval to, čeho si faraónovi otroci často nevšimli: „*Bůh byl se svým národem*“ a slíbil mu zemi, která oplývá mlékem a medem (Ex 2,23-25).

Aktualizace. Dětem můžeme položit následující otázku: *Myslíte, že dnes už se nemluví o cizincích, o odmítnutí přijetí, utlačování a otroctví?* Bohužel se o tom všem mluví a píše každý den a děti už určitě slyšely o potopených lodích plných lidí, o utečencích, kteří přistáli u evropských břehů, o těch, kteří byli odmítnuti, o těžkém životě lidí v utečeneckých táborech.

Mojžíšovo povolání

Když Mojžíš dospěl, všiml si, že Egyptané s jeho hebrejskými bratry špatně zacházejí, a neustále na to myslel. Na poušti pak pochopil, že ho Bůh volá, aby svůj lid osvobodil. V následujících staletích si pak Izraelité snažili představit, jak se to asi odehrálo. V jednom z vyprávění se hovoří o tom, jak se Bůh dal Mojžíšovi poznat v hořícím keři (Ex 3,1-10) a jak mu zjevil své jméno (Ex 3,14-15).

Aktualizace. Nejdřív se můžeme děti zeptat, kde je možné hledat a najít Boha. Dovedeme je k definici, že jistě v tichu, jako to zakusil Mojžíš na poušti, a pak mezi utiskovanými a těmi, kteří byli okradeni o svou důstojnost. Začínáme tušit, že Bůh vede všechny lidi k osvobození a že je každý povolán být „zachrácenec“ – bránit tomu, aby nad lidmi získalo vládu zlo a utlačovalo je.

Odchod z Egypta

Izraelitům se podařilo Egypt opustit a zamířili do pouště. V jednu chvíli pak museli přejít bažinaté území severně od Rudého moře, blízko současného Suezského průplavu. Mojžíš znal cestu a svůj lid vedl. Faraónovi vojáci ale Izraelity pronásledovali, aby je mohli zastavit a dovést zpátky do Egypta. Jejich železné vozy se ale začaly bořit do bažinatého povrchu. Pak nastala panika. Někteří se utopili, jiní byli zavaleni pískem. Další se rozhodli pronásledování zanechat. Mojžíš totiž rozdělil a pak uzavřel vody!

Toto vyprávění je velmi epické; izraelský lid však od té doby už nikdy nezapomněl na to, jak byl zázračně vysvobozen z egyptského otroctví. O této velké události si pak začali Izraelité vyprávět, zkrášlovali ji, zpívali o ní písně na tisíce způsobů – a tak se stala ještě větší a významnější.

Naučit se žít společně

Izraelité odešli z Egypta. Otroci se stali svobodnými lidmi, ale život na poušti je tvrdý. Je třeba se naučit kráčet den za dnem, hledat vodu, spokojit se s malým množstvím jídla, společně stavět stany, znovu pokračovat v cestě. Nic z toho není vůbec snadné, a tak se objevují první vzpoury a protesty (Ex 15,22-27; 16,1-3).

Autor: Anna a Laura Leporati.

S laskavým svolením nakladatelství Elledici překlad a úpravy z Dossier Catechista 4/2015 – 2016 David Žofák.

PŘÍLOHA:

MOJŽÍŠ – VYSVOBODITEL

O Ježíšovi, dávno slíbeném Mesiáši, k nám promlouvá celá Bible. Předobrazem Spasitele, kterého Bůh Otec pošle na svět, aby vysvobodil lidi z otroctví hříchu, je Mojžíš, vysvoboditel židovského národa z egyptského otroctví.

Mojžíš byl pastýř. Jednoho dne pásal stádo poblíž sinajské pouště u Boží hory Chorebu. Tu se mu zjevil anděl Páně v plamenu hořícího keře. Hospodin mu řekl: „Dobře jsem viděl otroctví svého lidu, který je v Egyptě.

Slyšel jsem jeho úpění pro bezohlednost jeho poháněčů. Sestoupil jsem, abych jej vysvobodil z moci Egypta a vyvedl jej z oné země do země dobré a prostorné. Nuže pojd'! Řekni Izraelcům toto: Posílá mě k vám Hospodin, Bůh Abrahamův, Bůh Izákův a Bůh Jákobův. “

Když pak přišla řada nemocí a pohrom, faraon dovolil Izraelitům, aby odešli z Egypta. Bůh je vedl pouští k Rudému moři.

Faraon však litoval, že dovolil Izraelitům odejít. Svolal všechny vojáky a začal Izraelity pronásledovat. Dohonil je, když se utábořili u Rudého moře. Izraelský lid dostal velký strach a volal k Hospodinu. Mojžíš jim řekl: „Nebojte se! Vydržte a uvidíte, jak vás dnes Hospodin zachrání. “

Hospodin v noci hnal moře silným větrem, až je proměnil v souš. Izraelci vstoupili do moře po suchu a dostali se na druhý břeh. Egypťané je pronásledovali a vešli po souši do moře také. Když nastalo jitro, moře se vrátilo na své původní místo a vody zaplavily vozy, koně i jezdce celého faraonova vojska

Popisované události se staly kolem roku 1250 před Kristem.

Katechismus ČBK „Pojďte za mnou“ pro děti od osmi do deseti let. Praha: Paulínky 1998, s. 62

Jsem Izraelita na cestě pouští

A objevuji překvapivého Boha

Rozjed' svou fantazii a představivost...

Zkus se vžít do jednoho z Izraelitů a vyprávěj o tom, co se všechno odehrálo a co si asi během takové cesty mohli myslet muži, ženy nebo děti.

- Jak ses už dozvěděl, mnozí Izraelité začali odporovat a pochybovat o Boží pomoci...
...ale my dnes už víme, že Pán je Bůh překvapující a stojí za malými a poníženy, na které se sypou rány a posměšky.
- Pán dává svou všemohoucnost do služby těch nejchudších, pozvedá důstojnost těch, kteří jsou nuceni žít sehnutí v područí svých utlačovatelů.

- Bůh poníží namyšlené, kteří se dívají na druhé s opovržením. Tak to bylo dřív, tak to je dnes a tak to bude i ve dnech budoucích. V srdci ponížovaných a poražených probudí tanec svobody a do jejich rukou vkládá sílu osvobodit se a pozvednout.

Připomeň si:

Také ty jsi každý den povolán k tomu být „zachránce“, máš s nasazením odporovat zlu nadřazenosti. Jak bys to mohl/a uskutečnit?

Jsem Izraelita na cestě pouští

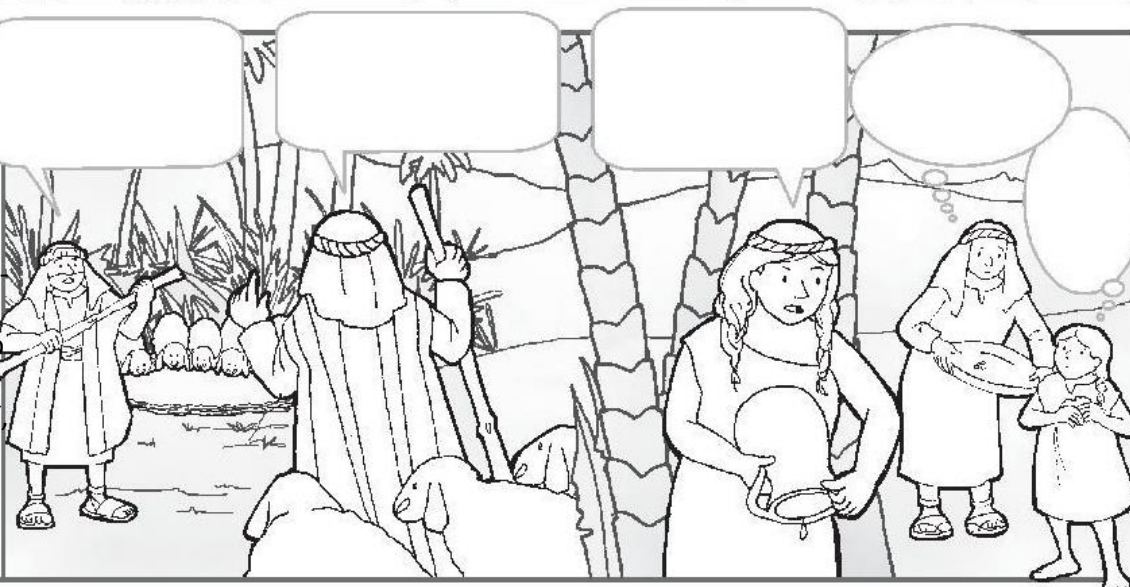
A objevuji překvapivého Boha

Rozjed' svou fantazii a představivost...

Zkus se vžít do jednoho z Izraelitů a vyprávěj o tom, co se všechno odehrálo a co si asi během takové cesty mohli myslet muži, ženy nebo děti.

Jak spolu máme žít, když se máme během putování vzájemně respektovat? Kdo má pravdu a kdo udělal chybu? Kdo má autoritu k tomu, aby rozhodoval? V takových situacích vznikají často nepochopení a rozepře: kdo je silnější snaží se ovládnout druhé a nerozhodovat vždycky pro dobro všech...

- Jak ses už dozvěděl, mnozí Izraelité začali odporovat a pochybovat o Boží pomoci...
...ale my dnes už víme, že Pán je Bůh překvapující a stojí za malými a poníženy, na které se sypou rány a posměšky.
- Pán dává svou všemohoucnost do služby těch nejchudších, pozvedá důstojnost těch, kteří jsou nuceni žít sehnutí v područí svých utlačovatelů.

- Bůh poníží namyšlené, kteří se dívají na druhé s opovržením. Tak to bylo dřív, tak to je dnes a tak to bude i ve dnech budoucích. V srdci ponížených a poražených probudí tanec svobody a do jejich rukou vkládá sílu osvobodit se a pozvednout.

Připomeň si:

Také ty jsi každý den povolán k tomu být „zachránce“, máš s nasazením odporovat zlu nadřazenosti. Jak bys to mohl/a uskutečnit?